

grup es fonamenta, precisament en això.

Una abraçada del seu afm.amic,

Madrid, 24 de febrer de 1955

JOAN MERCADER RIBA

Sr. Jaume Vicens i Vives
Barcelona

Distingit amic:

D'acord amb la seva petició he sol·licitat i obtingut l'habitació que demana per a la setmana del Ple. Ho he preguntat i encara no saben la data concreta, però hom creu que serà aproximadament per Sant Josep. De manera que ja pot refiar-ne.

Això farà, però, que triguem en cara uns dies en veure'ns. Per tant he cregut que devia exposar-li de nou els meus punts de vista sobre la meva gestió a Madrid, i particularment, de la col·laboració per mi sol·licitada d'En Gubern i d'En Giralt per a HISPANIA. Recentment he rebut cartes de tots dos.

Jo desitjaria, per no haver de repetir conceptes, que Vostè demanés a En Reglà la carta que darrerament li vaig adreçar. Altrament, he de dir-li que no és el mateix que En Reglà i jo enviem treballs o recensions a Hispània; o que n'hi enviïn ells, i En Nadal també. Nosaltres dos som sobradament coneguts, i només jo, pel càrrec que ocupo actualment hi tinc una certa obligació, que per altra part, i donades les meves actuals condicions fisiològiques, els senyors s'ací m'és me'n dispensen. Jo veig que estan contents en què em preocupi de millorar la Revista, la qual cosa, com Vostè ha pogut comprovar, no ha estat en detriment de l'Index ni dels afers generals del nostre grup. Per aquests nois col·laborar a HISPANIA o a qualsevol altra Revista del Consell és començar a obrir-se pas a Madrid, d'on -tots ho saben prou bé- surten les situacions i càrrecs. Li diré només que En Giralt s'ha il·lusionat molt amb la meva proposta, i ha escrit a En Gubern per convèncer'l a realitzar-la, no perquè en Gubern en fós esquerp, sinó pel seu extrem sentit de responsabilitat científica. Això, és clar, deu haver estat abans que ells rebessin la carta de Vostè, l'actitud de qui jo trobo correcta. Però abans que ells es vegin

en la disjuntiva que se'ls posa, i abans que hàgin de sacrificar les seves il·lusions, jo voldria que Vostè se n'adonés. Pensi que el drama d'En Gubern i d'En Giralte (i no sé si també el d'En Pèrez Ballestar, perquè no hi tinc contacte) és el de no veure perspectiva favorable i adequada als esforços que estan fent. I no perquè ^{no} agraeixin tot allò que Vostè ha realitzat i realitza constantment en benefici de tots (jo és un punt aquest que jo, envers ells no he parat mai d'insistir), sino perquè ^{me} t'amen, així i tot, malgrat el seu valer i treballs, no arribin mai a ~~actuar-se~~ ^{actuar}. Pensi que es troben en una ~~situació~~ crítica, a la ratlla del 30 anys, amb la perspectiva angoixosa d'haver de renunciar el camí de la seva vocació.

Perdoni'm, Dr. Vicens, d'aquesta crua i trista realitat, que hauria preferit estalviar-me de contar-la. Però sento el deure de fer-ho així, perquè em temo que el futur -les promocions a venir- tindran encara el problema més difícil. Sé que amb tot això li estaré donant molta pena; però vull que sàpiga també que el que jo faig a Madrid és per a aplanar-li el camí, per llimar aquelles aspereses i gelosies, originades, precisament perquè la seva obra és ja imponent. Encara que sembli paradoxal la seva mateixa grandesa l'hi aixeca muralles que li barren el camí. És clar que tot això és anecdòtic, i que a la llarga té Vosté el triomf segur. Jo mateix vaig observant, dissimuladament, les posicions que d'un dia a l'altre la seva obra va guanyant, i em penso que algun detall n'hi hauré donat. Però cal no plantejar les coses de cop i volta, sino saber esperar-ne pacientment els resultats. Quan jo li parlava que la gent del Zurita s'apaivagaven volia dir que havien encaixat bé el cop d'efecte que els ocasionà el Pròleg de Vostè, i que, probablement, la seva col·laboració sobre Història econòmica hi deuria igualment contribuir.

En Reglà em parlava d'una possible maniobra per a dividir el grup. Encara que sé que puc equivocar-me, i que els resultats de la meua gestió no corresponguin exactament als meus desigs, sí que voldria testimoniar-li un cop més l'assegurança de la meua més reconeguda fidelitat: he rebut massa beneficis per part seva, que el pensar en la possibilitat d'esdevenir deslleial no sigui una cosa que m'esverri. Conec a més, i he après a distingir els seus procediments lliberals, dels de Rodríguez Casado, o d'una altre-poso com a exemple. I estic persuadit que la cohesió del